

НАСТОЯТЕЛСТВО

ПРИ НЧ"АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ – 1880" С.ПАВЕЛСКО

1.МАРИЯ ИВАНОВА АНГЪОЗОВА -председател

2.НЕЛИ АНГЕЛОВА ДОЧЕВА-член

3.ИВЕЛИНА ВАСИЛЕВА КАВРЪКОВА-член

4.СТОЯНКА АТАНАСОВА ПИНДЕВА-член

5.АПОСТОЛ СТЕФАНОВ ПАНАЙОТОВ-член

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ

ПРИ НЧ"АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ-1880" С.ПАВЕЛСКО

1.ЕЛЕНА ТОДОРОВА ЛАПАВИЧЕВА-председател

2.МАРИЯНА ИЛИЕВА ИЛИЕВА-член

3.АТАНАС ИВАНОВ УЗУНОВ -член

**НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ – 1880”
С.ПАВЕЛСКО, ОБЩ.ЧЕПЕЛАРЕ, ОБЛ. СМОЛЯН**

УСТАВ

НА

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ – 1880 С. ПАВЕЛСКО”

Народните читалища са първите и най-старите организирани структури на Гражданското общество в България. Те са уникални по своята същност граждански доброволни обединения появили се далеч преди всички познати днес неправителствени организации, заемащи особено място в нашата история и имащи съществена роля за утвърждаване ценностите на гражданското общество у нас.

Читалищата са безспорно припознати от българското общество като устойчиви културни институции, които имат специфична мисия за съхранение и развитие на традиционните ценности на нацията.

В съвременните условия, запазвайки своята социална легитимност и гъвкавост, простирайки се на територията на цялата страна, читалищата са призвани да откликнат на новите потребности на българското общество.

Добрата правна рамка за българските читалища е предпоставка за пълноценното продължаване на мисията на тези организации, като пазители на националната култура и идентичност, в контекста на предизвикателствата на днешния ден, свързани с новите информационни технологии, модерните средства на комуникация и глобалното общуване.

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 Народно читалище „Алеко Константинов – 1880 г.” е традиционно, самоуправляващо се културно-просветно сдружение в село Павелско, което изпълнява и държавни, културно-просветни задачи. В дейността на читалището могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозно възгледи и етническо самосъзнание.

/1/ Читалището е юридическо лице с нестопанска цел.

Чл.2/1/ Целите на Народното читалище е да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в с. Павелско.
2. Запазване обичаите и традициите на българския народ.
3. Разширява знанията на гражданите и ги приобщава към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.
4. Възпитава и утвърждава националното самосъзнание.
5. Осигурява достъп до информация.

/2/ За постигане на целите по ал. 1, читалището извършва основни дейности, като:

1. Урежда и поддържа библиотеки, читални, фото-, филмо- и видеотеки, като и създава поддръжане на електронни информационни мрежи.
2. Развива и подпомага любителското художествено творчество.
3. Организира школи, курсове, клубове, кина и видео показ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности.
4. Събира и разпространява знания за родния край.
5. Създава и съхранява музейни колекции, съгласно Закона за културното наследство.
6. Предоставя компютърни и интернет услуги.
7. Осигурява достъп до информация.
8. Създава и поддържа електронни информационни мрежи.
9. Младежки дейности.

/3/ Народното читалище може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната дейност в съответствие с

действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в Устава цели. По ал.2 т.1, т.2, т.3, т.4, т.5, т.6, т.7, т.8 и т.9. Народното читалище не разпределя печалба.

/4/ Народното читалище няма право да предоставя собствено или ползвано от тях имущество, възмездно или безвъзмездно:

1. За хазартни игри и нощни заведения.
2. За дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности.
3. За постоянно ползване от политически партии и организации.
4. На председателя, секретаря, членове на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл.3 /1/ Народното читалище може да се сдружава за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условия и по реда на Закона.

/2/ Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на народното читалище.

ГЛАВА ВТОРА

УЧРЕДЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩА И ЧИТАЛИЩНИ СДРУЖЕНИ

Чл.4/1/ Читалище могат да учредят най-малко 50 дееспособни физически лица, които вземат решения на учредително събрание.

/2/ Учредителното събрание приема Устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда:

1. Наименованието
2. Седалището
3. Целите
4. Източниците на финансиране

5. Органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения.
6. Начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

Чл.5 Читалището може да открива клонове в близки квартали, жилищни райони и села, в които няма други читалища.

Чл.6 /1/ Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра на юридически лица с нестопанска цел.

/2/ Действията на учредителите, извършени от името на народното читалище до деня на вписването, поражда права и задължения само за лицата, които са ги извършили. Лицата, сключили сделките, отговарят солидарно за поетите задължения.

/3/ Вписването на читалищата в Регистъра на юридически лица с нестопанска цел се извършва без такси, по писмена молба от настоятелството, към която се прилагат:

1. Протокол от учредителното събрание
2. Уставът на читалището, подписан от учредителите
3. Нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо читалището и валидния печат на читалището.

/4/ Наименованието на народното читалище трябва да не въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави. То се изписва на български език. Към наименованието на читалището се добавя годината на неговото първоначално създаване.

/5/ Седалището на читалището е населеното място, където се намира неговото управление. Адресът на читалището е адресът на неговото управление.

/6/ Всяка промяна в обстоятелствата по ал. 4, трябва да бъде заявена в 14-дневен срок от възникването ѝ.

/7/ Всяко читалищно настоятелство или управителен орган на сдружение, в 7-дневен срок от вписването на читалището или читалищното сдружение в Регистъра на юридически лица с нестопанска цел подава заявление за вписване в регистъра по ал. 1. Към заявлението се прилагат данните по ал. 2, Уставът на читалището или читалищното сдружение, а за сдруженията – и списък с членуващите в тях читалища.

Чл.7/1/ Министърът на културата или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за вписване в регистъра по ал.1. и уведомява служебно затова кмета на общината, където се намира седалището на читалището или читалищното сдружение.

/2/ Народното читалище може да кандидатства за държавна и/или общинска субсидия след изтичането на едногодишен срок от вписването в Регистъра на по чл. 10.

/3/ На читалищата, които не са вписани в Регистъра по ал. 1, не се предоставят субсидии от държавния и общинския бюджет, както и държавно и общинско имущество за ползване.

ГЛАВА ТРЕТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл.8 /1/ Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/ Индивидуалните членове са българските граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани.
2. Спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.

/3/ Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на 1 глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

1. Професионални организации
2. Стопански организации
3. Търговски дружества
4. Кооперации и сдружения
5. Културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

/4/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл.9 Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл.10 /1/ Върховен орган на читалището е общото събрание.

/2/ Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.11 /1/ Общото събрание:

1. Изменя и допълва Устава

2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя.
3. Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището.
4. Изключва членове на читалището
5. Определя основните насоки на дейността на читалището.
6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение.
7. Приема бюджета на читалището.
8. Приема годишния отчет до 31 март на следващата година.
9. Определя размера на членския внос.
10. Отменя решения на органите на читалището.
11. Взема решение за откриване на клонове на читалището след съгласуване с Общината
12. Взема решение за прекратяване на читалището.
13. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

/2/ Решенията на Общото събрание за задължителни за другите органи на читалището.

Чл.12 Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на 1/3 от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на

искането, проверителната комисия или 1/3 от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/1/ Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, дата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или изпратена по електронна поща /с приложено изпратено писмо/, или уведомяване по телефон /с приложен съставен протокол, подписан от 3-ма члена на читалищното настоятелство, удостоверяващо, че е осъществил контакт с лицето по телефона на ден..., месец..., година .../Тя трябва да бъде връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в селото, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена покана за събраниято.

/2/ Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събраниято се отлага с 1 час. Тогава събраниято е законно, ако на него присъстват не по-малко от 1/3 от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/3/ Решенията по чл.11, ал.1, т.1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

/4/ Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред Окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на Закона или Устава.

/5/ Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от 1 година от датата на вземане на решението.

Чл.13/1/ Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от 3 членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до 4-та степен.

/2/ Настоятелството:

1. Свиква общото събрание
2. Осигурява изпълненията на решенията на общото събрание
3. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му.
4. Подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището.
5. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

Председателят:

1. Организира дейността на читалището съобразно Закона, Устава и решенията на общото събрание.
2. Представява читалището
3. Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание.
4. Отчита дейността си пред настоятелството.
5. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

Чл. 14а /1/ Секретарят на читалището:

1. Организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета.
2. Организира текущата основна и допълнителна дейност.
3. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал.
4. Представява читалището заедно и поотделно с председателя.
5. Председателя на читалището ежегодно, в срок до 10 ноември, представя на кмета на съответната община предложения за своята дейност през следващата година.

/2/ Секретарят не може да е в роднинска връзка с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл.15/1/ Проверителната комисия се състои най-малко от 3 членове, избрани за срок до 3 години.

/2/ Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя, или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от 1-ва степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на Закона и Устава.

/4/ При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление – и органите на прокуратурата.

Чл.16 Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.17а Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условие и по реда на Закона за предотвратява и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

Чл.17б Председателят, членовете на настоятелството и членовете на проверителната комисия могат да получават и възнаграждение.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.18 Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещи права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.19 Читалището може да получи допълнителна субсидия.

Чл. 20 Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос
2. Културно-просветна и информационна дейност
3. Субсидия от държавния и общинските бюджети
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество
5. Дарения и завещания
6. Други приходи

Чл.21 С решение на общинския съвет читалищата мога да се финансират допълнително над определената по ал 1 субсидия, със средства от собствените приходи на Общината.

Чл.22 Гласуваната от общинския съвет субсидия за народите читалища, определена на основата на нормативи и по реда на ал.2, не може да се отклонява от Общината за други цели.

Чл.23/1/ Предвидените по държавния общински бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на съответната община, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

/2/ При недостиг на средства за ремонт и поддръжка на читалищната сграда, средствата се осигуряват от общинския съвет.

Чл.24/1/ Читалищата не могат да отчуждават недвижими вещи и да учредяват ипотека върху тях.

/2/ Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменяни с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл.25 Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалищата както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение, освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.26/1/ Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, които се приемат от общото събрание.

/2/ Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината, на чиято територията се намира читалището.

Чл.27а/1/ Председателите на народните читалища на територията на съответната община ежегодно в срок до 10 ноември представят на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

/2/ Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в съответната община.

/3/ Програмата по ал.2 се изпълнява от читалищата въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

/4/ Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал.2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

/5/ Докладите по ал.4 на читалищата на територията на една община се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март, с участието на представителите на народните читалища – вносителите на докладите.

ГЛАВА ПЕТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.28 /1/ Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на юридически лица с нестопанска цел. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на Окръжния съд, ако:

1. Дейността му противоречи на закона, Устава и добрите нрави.

2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището.
3. Е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от 2 години; в тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище.
4. Не е учредено по законния ред.
5. Е обявено в несъстоятелност.

/2/ Прекратяването на читалището по решение на Окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министърът на културата.

/3/ Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл.29 Читалищното сдружение, в което е членувало прекратеното читалище, не може да претендира за разпределянето на имуществото на това читалище.

Чл. 30 За неуредените в този закон случаи се прилага Законът за юридически лица с нестопанска цел.

ГЛАВА ШЕСТА

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.31 Председател и/или секретар на читалище, който предостави имущество в нарушение на чл. 3, ал.4 се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лева и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок от 5 години.

Чл.32 Председател на читалище или представляващ читалищно сдружение, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или

читалищните сдружения в срок по чл.10, ал.3, се наказва с глоба от 150 до 300 лева.

Чл. 33 Председател на читалище, който не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срока по чл.27 а, ал.4, се наказва с глоба от 150 до 300 лева.

Чл.34 /1/ Нарушенията се установяват с актове на :

1. Оправомощени от министъра на културата длъжностни лица – за нарушение по чл.32.
2. Кмета на съответната община или оправомощени от него длъжностни лица – за нарушение по чл.31 и чл.33.

/2/ Наказателните постановления се издават от министъра на културата или от оправомощен от него заместник-министър, съответно от кмета на общината.

/3/ Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършва по реда на закона за административните нарушения и наказания.

/4/ Събраните глоби за нарушение по чл.32 се внасят в Национален фонд „Култура“.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Читалището има кръгъл печат, с надпис по периферията Нар. ч-ще „А. Константинов – 1880 г.” с. Павелско обл. Смолянска, в средата има изобразена разтворена книга със слънце над нея и годината на раждане под книгата 1880.
2. Празник на читалището е първи март и Ден на самодееца.

3. Рождената дата на читалището е шести декември.

Този Устав е изработен въз основа на Закона на Народните читалища. Доп. Държавен вестник брой 42 от 2009 година, изм. д.в.бр.74 от 2016г. в сила от 01.01.2018г.- и изм. – д.в. бр. 102 от 2017 година, в сила от 02.01.2018 г.

4. Този Устав е приет на отчетно-изборно събрание на Народно читалище „Алеко Константинов-1880” с. Павелско, проведено на 03.05.2010г. и актуализиран на отчетно-изборно събрание на 18.06.2019 година.